

Sygn. akt III Ca 680/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Urszula Kapustka

Sędzia SO Tomasz Białka

Sędzia SO Paweł Poręba (sprawozdawca)

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2018r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa(...)Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W.

przeciwko J. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorlicach

z dnia 11 czerwca 2018r., sygn. akt I C 40/18

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

(...)

Sygn. akt III Ca 680/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 kwietnia 2016 r. powód (...) Fundusz Inwestycyjnym Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, by pozwana J. D. zapłaciła z weksła powodowi kwotę 38 668,30 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 kwietnia 2016r. (od dnia następnego po dniu wskazanym w wezwaniu do wykupienia weksła) do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 1 października 2014 r. wierzyciel pierwotny tj. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z powodem umowę sprzedaży wierzytelności. Ponadto strony zawarły w dniu 01 grudnia 2014 r. umowę o przelew wierzytelności wekslowej dochodzonej w niniejszej sprawie. Termin płatności weksła upłynął w dniu 10 października 2015 r. Powód wezwał pozwaną do zapłaty weksła wskazując jednocześnie, iż w przypadku niezapłacenia

go zakreślonym terminie, pozew z wnioskiem o wydanie nakazu zapłaty zostanie skierowany bezzwłocznie na drogę sądową. Pozwana do dnia wniesienia pozwu nie dokonała jednak zapłaty sumy wekslowej.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 29 kwietnia 2016r. do sygn. II Nc 13672/16 Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie zasądził od pozwanej na podstawie weksla kwotę 38.668,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 kwietnia 2016r. za opóźnienie do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

Pozwana w dniu 16 sierpnia 2016r. złożyła zarzuty od nakazu zapłaty. Zaskarżyła nakaz w całości, wniosła o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa za przyznaniem kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wydanemu nakazowi zapłaty pozwana zarzuciła wypełnienie weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, a więc wbrew treści upoważnienia do wypełnienia weksla, z uwagi na wypełnienie weksla po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego i nieprzystawienie weksla pozwanej przed upływem terminu przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach uchylił w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 29 kwietnia 2016 r., w sprawie o sygn. akt II Nc 13672/16 i powództwo w całości oddalił (pkt. I) oraz zasądził (pkt. II) od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 5567 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 4817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 18 listopada 2009 r. pozwana J. D. zawarła z bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu gotówkowego nr (...). Zgodnie z tą umową bank udzielił kredytobiorcy kredytu gotówkowego na cele konsumpcyjne w kwocie 31.250,00 zł na okres do dnia 18 listopada 2014r. Kredyt ten miał zostać spłacony w 60 ratach miesięcznych w wysokości i terminach ustalonych w harmonogramie spłaty (§7 umowy). Zabezpieczeniem spłaty tego kredytu był m.in. weksel in blanco kredytobiorcy (§ 10 umowy). W umowie zastrzeżono również uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy w przypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu. Termin wypowiedzenia ustalono na 30 dni (§12 umowy). Zgodnie z deklaracją wekslową podpisaną przez pozwaną w dniu 18 listopada 2009 r. złożyła ona do dyspozycji Banku weksel własny niezupełny (in blanco) opatrzony klauzulą nie na zlecenie przez nią wystawiony. Zgodnie z zapisem tejże deklaracji bank (...) S.A. miał prawo wypełnić ten weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą jej zadłużeniu wobec (...) S. A. z tego tytułu łącznie z odsetkami, prowizją i kosztami oraz weksel ten opatrzyć datą płatności według swego uznania, zawiadamiając ją listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru na wskazany w deklaracji adres najpóźniej na 7 dni przed terminem płatności. Z uwagi na brak spłaty zadłużenia przez pozwaną, w dniu 11 września 2011 r. bank (...) S.A. wypowiedział pozwaną umowę kredytową. W dniu 16 sierpnia 2012r. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny (...) nr (...)i wniósł o nadanie mu klauzuli wykonalności. Sąd Rejonowy w Gorlicach w sprawie sygn. I Co1108/12 w dniu 17 października 2012r. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Następnie bank (...) S.A. skierował sprawę do postępowania egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach do sygn. Km 10759/13 zostało umorzone przez Komornika w dniu 14 lipca 2015r. na wniosek wierzyciela pierwotnego Banku (...) S.A. na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c.

W dniu 1 października 2014 r. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy wierzycielem pierwotnym (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. jako sprzedawcą, a powodem jako nabywcą, zgodnie z którą Bank sprzedał nabywcy na warunkach określonych w tej umowie wierzytelności wymienione w załączniku do tej umowy wraz z wszelkimi ich zabezpieczeniami oraz wszelkimi innymi prawami z wierzytelnościami i zabezpieczeniami związanymi, w tym w szczególności roszczeniami o zaległe odsetki, koszty i kary. Jedną z wierzytelności objętych tą umową była wierzytelność przysługująca wobec pozwanej J. D. z tytułu przedmiotowej umowy kredytowej.

W dniu 1 grudnia 2014r. pomiędzy bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. a powodem została zawarta umowa o przelew wierzytelności wekslowej, zgodnie z którą Bank scedował na rzecz powoda swoją wierzytelność wekslową wobec pozwanej. Zgodnie z oświadczeniem sprzedawcy w dacie przelewu weksel in blanco będący przedmiotem cesji pozostawał wekslem niezupełnym. Przedmiotową umową Bank przelał na Fundusz uprawnienie do uzupełnienia przedmiotowego weksla in blanco oraz wierzytelność, którą na skutek uzupełnienia tego weksla powstanie.

Po nabyciu przedmiotowych wierzytelności powód uzupełnił weksel złożony przez pozwaną datą płatności 10 października 2015 r. oraz kwotą 38 668,30 zł i pismem z dnia 18 marca 2016r. wezwał ją do wykupu weksla w terminie w nim oznaczonym. Na dochodzoną kwotę 38 668,30 zł składała się: należność główna w wysokości 23 018,91 zł, odsetki karne umowne w wysokości 1 .382,45 zł, koszty naliczone przez bank w wysokości 129,65 zł oraz odsetki ustawowe w wysokości 2 137,99 zł.

Strony w październiku 2015 r. prowadziły negocjacje dotyczące spłaty wierzytelności przez pozwaną, które nie doprowadziły do ugodowego zakończenia sporu. W negocjacjach tych (...)nie powoływało się na wierzytelność wekslową, a jedynie na wierzytelność ze stosunku podstawowego.

Pozwana J. D. nie uiściła kwoty żądanej przez powoda.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez obie strony postępowania. Sąd uznał dołączone do akt sprawy dokumenty za wiarygodne i nadające się do poczynienia na ich podstawie ustaleń faktycznych. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a dodatkowo nie budziły one zastrzeżeń Sądu co do ich wiarygodności.

W cenie Sądu Rejonowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie

Strona powodowa swoje żądanie wywodziła ze stosunku wekslowego. Pozwana nie negowała samego faktu wystawienia weksla przedstawionego przez powoda. Natomiast zarzuciła, że weksel wypełniony został przez stronę powodową już po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, który weksel ten zabezpieczał.

Ponadto pozwana zarzuciła, że weksel nie został jej przedstawiony do zapłaty przed upływem terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego.

Sąd Rejonowy zważył, iż skoro, roszczenie powoda, które zabezpieczał weksel in blanco wynikało z umowy kredytu konsumenckiego z dnia 18 listopada 2009 r. zawartej między (...) Bankiem (...) S. A. w W. będącym przedsiębiorcą a pozwaną występującą jako konsument (art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, Dz. U. z 2018 r., poz. 993 t. j.) to roszczenie to uległo przedawnieniu z upływem trzech lat licząc od daty jego wymagalności. Zgodnie bowiem z art. 118 k.c., roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawniają się z upływem lat trzech. Roszczenie banku niewątpliwie miało związek z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, gdyż podmiot ten zawodowo zajmuje się udzielaniem kredytów. Roszczenie banku o zwrot kwoty kredytu stało się wymagalne z upływem 30 dni od daty wypowiedzenia umowy kredytowej, co nastąpiło w dniu 11 września 2011 r. Data ta podana przez pozwaną w zarzutach od nakazu zapłaty nie była kwestionowana przez powoda. W związku z tym roszczenie powoda o zwrot kwoty kredytu stało się wymagalne w dniu 12 października 2011 r., zaś przedawnieniu uległo w dniu 12 października 2014 r.

Termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego nie uległ przerwaniu ze skutkami dla strony powodowej, pomimo tego, że na skutek działań poprzedniego wierzyciela wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny, nadano mu klauzulę wykonalności, a nawet wszczęto egzekucję. Powód dochodził roszczenia jako nabywca wierzytelności wekslowej i wierzytelności wynikającej ze stosunku podstawowego.

Sąd Rejonowy ocenił, iż złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi wykonawczemu, a także wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu przerwało bieg przedawnienia wyłącznie wobec pierwotnego wierzyciela będącego bankiem, a nie w stosunku do powoda jako nabywcy wierzytelności. Do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy bowiem identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność podmiotu, na rzecz którego dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 roku, sygn. akt II CSK 196/14).

Nie ma żadnych racjonalnych podstaw do uznania by nabywca wierzytelności, niebędący bankiem, miał korzystać z dobrodziejstwa w postaci przerwania biegu przedawnienia jedynie na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Sąd Rejonowy podzielił pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2017 r., sygn. akt III CZP 17/17, w której Sąd Najwyższy wprost wskazał, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem.

Jeżeli podstawę przerwy biegu przedawnienia stanowiła czynność związana z bankowym tytułem egzekucyjnym, skutki tej przerwy są uzależnione od charakteru podmiotu, który nabył wierzytelność. Może on powołać się na przerwanie biegu przedawnienia przez cedenta jedynie wtedy, gdy sam może posłużyć się w obrocie bankowym tytułem egzekucyjnym. Przemawiają za tym stanowiskiem zarówno względy konstrukcyjne, jak i aksjologiczne; bankowy tytuł egzekucyjny, będąc przywilejem dostępnym jedynie wybranej grupie wierzycieli, nie może być stosowany w nadmiernie szerokich granicach, tj. służyć także innym podmiotom, którym ustawodawca nie przyznał możliwości posługiwania się takim tytułem. Założenie to wzmacnia argumentacja, oparta na uznaniu przez Trybunał Konstytucyjny regulacji dotyczącej bankowego tytułu egzekucyjnego za sprzeczną z Konstytucją (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P-45/12). Wyrok ten stanowi dodatkowy argument za ujmowaniem w wąskich granicach wszelkich skutków bankowego tytułu egzekucyjnego oraz - w możliwie szerokim zakresie - za ochroną wartości konstytucyjnych, na które powołał się Trybunał Konstytucyjny.

Mając na względzie przywołane wyżej orzecznictwo Sąd Rejonowy uznał, że bieg terminu przedawnienia wobec powoda nie został przerwany również na skutek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Ponadto postępowanie egzekucyjne zostało w niniejszej sprawie umorzone na wniosek wierzyciela. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 roku, III CZP 103/14 przyjęto, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela – banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności – niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowanego złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Mając na względzie powyższe stanowisko Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powoda wynikające ze stosunku podstawowego uległo przedawnieniu.

Na marginesie Sąd Rejonowy wskazał, że do bankowego tytułu egzekucyjnego nie znajduje zastosowanie art. 125 k.p.c., gdyż bank nie jest innym organem uprawnionym do rozpoznawania spraw danego rodzaju (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., sygn. akt III CZP 101/03).

Sąd Rejonowy podzielił niekwestionowany w orzecznictwie pogląd, iż treścią upoważnienia do wypełnienia weksla in blanco objęte jest jedynie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu. Odmienne stanowisko musiałoby prowadzić do zaaprobowania poglądu, że zamiarem ustawodawcy była dodatkowa ochrona roszczeń przedawnionych, skoro istotą instytucji przedawnienia jest właśnie pozbawienie ochrony podmiotów, których roszczenia uległy przedawnieniu.

Strony w treści deklaracji wekslowej zastrzegły, że bank ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu z tytułu kredytu wraz z odsetkami, prowizją i innymi należnościami banku, w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty swoich wierzytelności przed nadejściem terminu płatności, jak również ma prawo opatrzyć weksle datą płatności według swojego uznania.

Pogląd, że treścią upoważnienia zawartego w deklaracji wekslowej towarzyszącej wystawieniu weksla in blanco, wręczanego dla zabezpieczenia określonego roszczenia, jest objęcie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu odnosi się to również do przypadków użycia w deklaracji wekslowej zwrotu przewidującego możliwość wypełnienia weksla w każdym czasie oraz opatrzenia go datą płatności

według uznania wierzyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2008 r., sygn. akt II CSK 522/07, LEX 496389). Oznacza to zatem, że mimo upoważnienia powoda do wypełnienia weksla według swojego uznania i w każdym czasie, termin ten mimo wszystko jest ograniczony, przez co rozumieć należy, że powód w tym zakresie nie mógł kierować się całkowitą dowolnością, gdyż w każdym przypadku obowiązywał go termin przedawnienia ze stosunku podstawowego, jaki łączył go z powodem (por. P. Machnikowski, Prawo wekslowe, Warszawa 2009, s. 232, a także wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 października 1971 r., sygn. akt II CR 277/71, z dnia 19 listopada 2004 r., sygn. akt V CK 228/04, z dnia 15 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 15/05, z dnia 14 lipca 2006 r., sygn. akt II CSK 75/06, z dnia 16 grudnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 131/15).

Mając na względzie powyższe Sąd Rejonowy zważył, że osoba (pozwana), która złożyła podpis na wekslu in blanco - w razie uzupełnienia tego weksla po upływie terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu - może powoływać się, że nie jest zobowiązana wekslowo (art. 10 Pr. weksl.). Rozwiązanie takie ma zabezpieczać dłużnika przed zobowiązaniem bezterminowym i wyjątkowo wysokim ryzykiem, jakie stwarza dla niego weksel in blanco. Ponadto przemawia za nim ścisła więź między mającym wynikać z weksla in blanco zobowiązaniem wekslowym a roszczeniem podlegającym zabezpieczeniu.

Skoro w sprawie niniejszej weksel został wypełniony po dniu 1 grudnia 2014 r., albowiem, jak wynika z treści umowy o przelew wierzytelności wekslowej w tej dacie był on jeszcze wekslem niezupełnym (k. 10), a roszczenie ze stosunku podstawowego – umowy kredytowej uległo przedawnieniu w dniu 12 października 2014 r., to roszczenie to było przedawnione jeszcze przed wypełnieniem przez stronę powodową weksla pozostawionego przez pozwaną. Za wypełnieniem weksla po 1 grudnia 2014 r. przemawia również argumentacja pozwanej, iż w negocjacjach prowadzonych przez nią ze stroną powodową jeszcze w październiku 2015 r. strona powodowa nie powoływała się na wypełniony weksel in blanco.

Z uwagi na powyższe na podstawie art., 496 k.p.c. Sąd w punkcie I sentencji uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2016r. sygn. II Nc 13672/16 i powództwo oddalił w całości.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi w całości powoda jako przegrywającego sprawę. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w niniejszym postępowaniu w wysokości 4800 zł ustalone stosownie do § 2 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. (Dz. U. z 2015r., poz. 1804) w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł tj. razem 4817 zł oraz opłata od zarzutów od nakazu zapłaty w wysokości 750 zł.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód (k. 108-113), który zaskarżył wyrok w całości.

Powód wniósł o zmianę wyroku przez utrzymanie nakazu zapłaty w całości w mocy.

Domagał się też zasądzenia od pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ewentualnie powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu dotychczasowych kosztów postępowania.

Wyrokowi powód zarzucił:

I. naruszenie norm prawa procesowego mające istotny i bezpośredni wpływ na wynik sprawy, a to:

1. art. 233 § 1 k.p.c. i 227 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na:

a. braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dokonanie jego dowolnej sprzecznej z zasadami logiki i obiektywizmu oceny, prowadzącej do błędnego stwierdzenia iż dochodzone w sprawie roszczenie jest

przedawnione oraz dokonanie oceny z pominięciem części materiału dowodowego (tj. (...) i postanowienia SR w Gorlicach w sprawie Co 1108/12)

b. dokonaniu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń sprzecznych z treścią materiału dowodowego zebranego w sprawie i w konsekwencji przyjęcie przez sąd że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, iż powodowi nie przysługuje nieprzedawniona wierzytelność względem pozwanej, podczas gdy powód załączył do akt sprawy dokumentację potwierdzającą bezzasadność zarzutu przedawnienia,

2. nierozpoznanie przez sąd istoty sprawy z uwagi na zaniechanie zbadania roszczenia będącego podstawą powództwa, tj. rezygnację z analizy żądania pozwu wobec stwierdzenia iż roszczenie uległo przedawnieniu oraz nieustosunkowanie się do wniosku dowodowego powoda o powołanie dowodu z opinii biegłego księgowego na okoliczność ustalenia istnienia, wysokości i wymagalności roszczenia – co skutkowało wydaniem orzeczenia na podstawie niepełnego materiału dowodowego.

3. naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i wydanie wyroku przy jednoczesnym zaniechaniu wzięcia za podstawę stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy,

4. naruszenie art. 230 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że powód nie kwestionował podawanej przez pozwaną daty rozwiązania umowy kredytu, a kwestionował już w odpowiedzi na zarzuty,

II. naruszenie norm prawa materialnego:

1. art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. przez dokonanie niewłaściwej wykładni treści umowy kredytu łączącej pozwaną z cedentem, treści (...) i pozostałych dokumentów i błędne wywiedzenie z nich, że wymagalność roszczenia nastąpiła 11 września 2011 r., podczas gdy z żadnego dokumentu to nie wynika,

2. art. 123 § 1 k.c. w zw. z art. 509 § 2 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, że złożenie przez cedenta (pierwotnego wierzyciela) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (...) nie powoduje przerwania biegu terminu przedawnienia wobec cesjonariusza, który nabył przedmiotową wierzytelność i wstąpił we wszystkie prawa Banku (...) SA,

3. art. 117 k.c. i następne przez niewłaściwe zastosowanie i błędne uznanie przez sąd że roszczenie uległo przedawnieniu mimo obiektywnego faktu że 3 letni termin przedawnienia został skutecznie przerwany czynnościami cedenta takimi jak: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności (...), także wytoczeniem obecnego powództwa przez powoda i niewykazaniem daty rozwiązania umowy kredytu przez pozwaną,

4. art. 5 k.c. w zw. z art. 354 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie i usankcjonowanie sytuacji w której dłużnik wbrew woli wierzyciela zostaje zwolniony z obowiązku zaspokojenia zaciągniętego zobowiązania,

5. art. 10 prawa wekslowego w zw. z art. 117 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie w konsekwencji, że powód wypełnił weksel wbrew deklaracji wekslowej, gdyż opatrzył go datą płatności wykraczającą poza przedawnienie wynikające ze stosunku podstawowego co obiektywnie wobec przerwania biegu przedawnienia poprzez nadanie klauzuli wykonalności na (...) nie miało miejsca,

6. art. 70 prawa wekslowego poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu, podczas gdy nie upłynął okres trzech lat pomiędzy datą płatności weksla a skierowaniem sprawy do sądu a fakt przeciwny powinna udowodnić pozwana.

W uzasadnieniu apelacji powód podkreślił, iż dzień 11 września 2011 r. nie może być uznany za dzień wymagalności roszczenia ze stosunku podstawowego a tym samym jako data początkowa biegu terminu przedawnienia. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności (...) choć nie zastępował wypowiedzenia umowy to jednak spowodował przerwanie ewentualnego biegu terminu przedawnienia jako czynność zmierzająca do wyegzekwowania roszczenia. Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach nadał klauzulę wykonalności (...) i wtedy

roszczenie stało się wymagalne. Weksel został opatrzony datą płatności na dzień 10 października 2015 r. a więc datą wykraczającą poza 3 letnie przedawnienie wynikające ze stosunku podstawowego. Pozew został złożony 14 kwietnia 2016 r. i termin przedawnienia po raz kolejny został przerwany. Twierdził też, że uchwała Sądu Najwyższego z 09 czerwca 201r. III CZP 17/17, iż wnioski o nadanie klauzuli wykonalności (...) nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza nie będącego bankiem nie powinna być stosowana.

W odpowiedzi na apelację (k. 155-161) pozwana wniosła o jej oddalenie, za przyznaniem na jej rzecz od powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Wniosła dla wykazania daty wymagalności roszczenia ze stosunku podstawowego o przeprowadzenie dowodu z wezwania do zapłaty z 23 października 2014 (k. 162-163) oraz pisma powoda do pozwanej z 24 września 2015 (k. 164).

Zdaniem pozwanej apelacja powoda jest bezzasadna a rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego jest prawidłowe.

Odnosząc się do zarzutów powoda pozwana podkreśliła, że są one chybione.

Pozwana podtrzymała zarzut, że weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową i opatrzony datą płatności 10 października 2015 r. Wezwanie do wykupu weksla zostało pozwanej doręczone dopiero w dniu 18 marca 2016 r., a to dowodzi, że powód uzupełnił weksel już po upływie terminu przedawnienia ze stosunku podstawowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna a podniesione w niej zarzuty są trafne.

Podnieść trzeba na wstępie, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonego wyroku, gdyż Sąd Rejonowy nie dopuścił się uchybień, które Sąd Okręgowy bierze pod rozwagę z urzędu – art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Rejonowy postępowanie przeprowadził prawidłowo, wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy oraz dokonał na jego podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy podziela te ustalenia faktyczne i przyjmuje za własne, nie zachodzi więc potrzeba ich powtarzania (por. wyrok SN z 9 marca 2006 r., sygn. akt I CSK 147/05, publ. LEX nr 190753).

Nie jest zasadny zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy dyspozycji art. 233 k.p.c. w zw. z powoływanymi w apelacji art. 227 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c. i art. 230 k.p.c.

Sąd I instancji nie uchybił bowiem zasadom prawidłowej oceny dowodów i nie przekroczył granic swobodnej oceny.

Wbrew zarzutom apelacji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w sposób jasny i przekonujący Sąd Rejonowy wskazał jakim dowodom dał wiarę oraz na podstawie jakich dowodów poczynił poszczególne ustalenia faktyczne.

Ocena dowodów przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy jest trafna.

Sąd Okręgowy ocenę tą w całości podziela.

Godzi się zauważyć w tym miejscu, iż podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia jest rozstrzygnięcie kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (tak: wyrok SNz dnia 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95, publ. LEX nr 1635264).

Skuteczne przedstawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego. Nie jest natomiast wystarczające subiektywne przekonanie strony o innej niż przyjął wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak: orzeczenia SN: z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, publ. OSNAPiUS 2000, Nr 19, poz. 732; z dnia 10 kwietnia

2000 r., V CKN 17/2000, publ. OSNC 2000, Nr 10, poz. 189; z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, publ. LEX nr 53136; z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, publ. LEX nr 56096).

Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych, i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2003 roku, II CK 75/02).

Nie może odnieść zamierzonego skutku podniesiony w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 227 k.p.c. przez nieustosunkowanie się do wniosku dowodowego powoda o powołanie dowodu z opinii biegłego księgowego na okoliczność ustalenia istnienia, wysokości i wymagalności roszczenia.

Istotnie powód zgłosił taki wniosek dowodowy (k. 74/2) w piśmie procesowym z dnia 21 maja 2018 r. , a Sąd Rejonowy przed zamknięciem rozprawy (k. 93-94) nie odniósł się do tego wniosku, jednak w okolicznościach sprawy z uwagi na zarzuty materialno prawne pozwanej prowadzenie dowodu z opinii biegłego nie było celowe.

Uchybienie to nie ma wpływu na trafność rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku.

Podkreślić trzeba, że dowód z opinii biegłego ma charakter szczególny, ponieważ jego celem jest dostarczenie sądowi wiadomości specjalnych niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Dlatego w tym kontekście nie można go zastąpić inną czynnością dowodową (np. przesłuchaniem świadka) czy zaniechać jego przeprowadzenia z powodu posiadania wiedzy specjalnej przez sędziego wchodzącego w skład sądu orzekającego. Jeżeli więc do miarodajnej oceny zasadności roszczenia niezbędne są wiadomości specjalne, to pominięcie wniosku strony o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego uzasadniałoby nawet zarzut naruszenia art. 217 § 2 k.p.c. (tak: wyrok SN z dnia 29 listopada 2006 r. II CSK 245/06, publ. LEX nr 233063).

Okoliczność na jaką powód zgłosił przedmiotowy dowód z opinii biegłego nie wymagała jednak wiadomości specjalnych, gdyż ustalenia istnienia, wysokości i wymagalności roszczenia Sąd I instancji dokonał na podstawie innych zebranych w sprawie dowodów.

W świetle stanowiska judykatury zadaniem biegłego nie jest zaś ustalenie stanu faktycznego sprawy, lecz naświetlenie i wyjaśnienie przez sąd okoliczności z punktu widzenia posiadanych przez biegłego wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego biegłemu materiału sprawy (por. wyrok SN z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, publ. OSNC 1970/5/85; uzasadnienie wyroku SN z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 360/06, publ. LEX nr 238973).

Dowód z opinii biegłego zgodnie z dyspozycją z art. 278 § 1 k.p.c. nie służy bowiem ustalaniu okoliczności faktycznych, lecz ocenie faktów (których wykazywanie zasadniczo spoczywa na stronach) przez pryzmat wiadomości specjalnych.

Do dokonywania wszelkich ustaleń w procesie powołany jest zaś sąd, a nie biegły (tak: wyrok SN z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 254/14, publ. LEX nr 1652706).

Dowód z opinii biegłego nie służy też uzupełnianiu twierdzeń strony o faktach bądź do czynienia ustaleń w zakresie faktów możliwych do ustalenia na podstawie innych środków dowodowych (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 września 2012 r., III AUa 519/11, publ. LEX nr 1220780).

Nie jest zatem uchybieniem Sądu nieprzeprowadzenie dowodu zgłoszonego przez stronę, jeżeli Sąd uznał, że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 2 k.p.c.). To w pierwszej kolejności Sąd, a nie strona ocenia, które fakty mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i czy powinny być przedmiotem dowodu (tak: wyrok SN z dnia 2 lipca 2009 r. I UK 37/09, publ. LEX nr 529678; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 maja 2016 r. I ACa 187/16).

Sąd Okręgowy orzekający w niniejszej sprawie poglądy te podziela.

Dlatego prawidłowo brak było podstaw do przewlekania niniejszego postępowania i mnożenia kosztów przez prowadzenie dowodu z opinii biegłego.

W tym kontekście oceniając niezasadny jest podniesiony w apelacji zarzut sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji przyjęcie przez Sąd I instancji, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, iż powodowi nie przysługuje nieprzedawniona wierzytelność względem pozwanej, podczas gdy powód załączył do akt sprawy dokumentację potwierdzającą bezzasadność zarzutu przedawnienia.

Jest to kwestia ustaleń faktycznych, które Sąd Rejonowy – jak już wskazano - poczynił w sposób skrupulatny na podstawie dowodów zaoferowanych przez strony.

Na sądzie orzekającym ciąży bowiem obowiązek dokonania oceny wszechstronnej, w czym mieści się wymaganie rozważenia wszystkich dowodów mających znaczenie dla przedmiotu sprawy oraz kierowania się w ocenie regułami logiki i doświadczenia życiowego nakazującego uwzględniać wzajemne związki między poszczególnymi faktami (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2005 r., II CK 385/04).

Dodatkowo należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 3 k.p.c. obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, jednak ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy obciąża stronę, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Ciężar dowodu w postępowaniu cywilnym z reguły spoczywa na powodzie. Zasadniczo powinien on dowieść wystąpienia faktów tworzących jego prawo podmiotowe będące źródłem roszczeń oraz faktów uzasadniających jego odpowiedź na zarzuty pozwanego, natomiast pozwany dowodzi faktów uzasadniających jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda - fakty tamujące oraz niweczące (wyroki SN: z dnia 20 grudnia 2006 roku, IV CSK 299/06, LEX nr 233051; z dnia 29 września 2005 roku, III CK 11/05, LEX nr 187030). Reguły rozkładu ciężaru dowodu mają charakter gwarancyjny, wskazując stronę, która poniesie negatywne konsekwencje nieudowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie.

Stąd inicjatywa dowodowa należała do stron postępowania, a strony doskonale wiedziały jakie okoliczności podlegają dowodzeniu.

Lektura pism procesowych stron wskazuje, że strony formułowały swoje stanowiska w sprawie i zgłaszały określone wnioski dowodowe z dokumentów.

Niezasadny okazał się zarzut nie rozpoznania istoty sprawy z uwagi na przedawnienie.

Na podstawie poglądów dominujących w doktrynie i orzecznictwie przyjąć należy, że nierozpoznanie istoty sprawy odnosi się do roszczenia będącego podstawą powództwa i zachodzi, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w ogóle merytorycznie o żądaniach stron, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominął merytoryczne zarzuty pozwanego. Oceny, czy sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę sprawy, dokonuje się na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, nie zaś na podstawie ewentualnych wad postępowania wyjaśniającego (tak: wyrok SN z 22 kwietnia 1999 r., II UKN 589/98, OSNAPiUS 2000, Nr 12, poz. 483).

Sformułowanie „nierozpoznanie istoty sprawy” odnosi się do nierozpoznania istoty roszczenia będącego podstawą powództwa (tak: post. SN z 1 grudnia 2000 r., V CKN 80/00; wyrok SN z 24 marca 2004 r., I CK 505/03; wyrok SN z 5 września 2008 r., I CSK 51/08; wyrok SN 16 lipca 1998 r., I CKN 804/97 - publ. LexPolonica nr 1610019; wyrok SN z 22 kwietnia 1999 r., II UKN 589/98, OSNAPiUS 2000, Nr 12, poz. 483).

Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi również w sytuacji, w której sąd pierwszej instancji dokonał oceny prawnej roszczenia bez oparcia jej o właściwie ustaloną podstawę faktyczną i w sprawie zachodzi potrzeba poczynienia po raz pierwszy niezbędnych ustaleń faktycznych.

Z kolei w wyroku z 23 września 1998 r., II CKN 897/97 (OSN 1999 r., Nr 1, poz. 22) Sąd Najwyższy uznał, że nierozpoznanie istoty sprawy oznacza zaniechanie przez sąd pierwszej instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominięcie materialnych zarzutów pozwanego.

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą apelację poglądy te podziela.

Przez nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. uważać zatem trzeba nierozstrzygnięcie o żądaniu strony, czyli niezalatwienie przedmiotu sporu oraz całkowite zaniechanie wyjaśnienia istoty lub treści spornego stosunku prawnego.

Sąd Rejonowy tymczasem w zaskarżonym wyroku orzekł o żądaniu strony, zbadał materialną podstawę żądania przez pryzmat wszystkich zebranych i przedstawionych przez strony dowodów i zarzutów. Odnosił się także do zarzutów merytorycznych pozwanej, które okazały się skuteczne. Znalazło to należyte odzwierciedlenie w motywacji prawnej przedstawionej w uzasadnieniu (k. 104-105) zaskarżonego wyroku.

Podkreślić trzeba także, że Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji jest związany zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa procesowego (tak: wyrok SN z dnia 18 czerwca 2010 roku V CSK 448/09, publ. LEX nr 677914).

Związanie to oznacza, że Sąd Okręgowy nie bada obecnie i nie rozważa wszystkich możliwych i hipotetycznych naruszeń prawa procesowego popełnionych przez Sąd Rejonowy.

Niezasadne okazały się także w całości zarzuty naruszenia prawa materialnego.

Wekselem in blanco nazywa się weksel zawierający co najmniej podpis wystawcy lub akceptanta (głównych dłużników wekslowych).

Na instytucję tę wskazuje art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (Dz.U. 1936 Nr 37 poz. 282) mówiąc o „wekslu niezupełnym w chwili wystawienia”.

Istota tego typu zobowiązania wekslowego polega na tym, iż weksel in blanco to niecałkowicie wypełniony dokument wekslowy, podpisany przez wystawcę z zamiarem zobowiązania się wekslowo i z przeznaczeniem puszczenia go w obieg, mogący po wypełnieniu stać się wekslem zupełnym. Upraszczając, ten kto umieścił swój podpis na blankiecie wekslowym (in blanco) ze świadomością, że dokument ten będzie lub może być wypełniony zobowiązaniem wekslowym, czyli podpisał blankiet w takich okolicznościach i w takiej formie, że według panujących w obrocie zapatrywań należało by wnosić, że miał zamiar zaciągnięcia zobowiązania wekslowego i ten podpisany blankiet oddał osobie trzeciej – ten podpisem swym w związku z oddaniem blankietu, stworzył już w chwili oddania zobowiązanie do ponoszenia wekslowej odpowiedzialności po wypełnieniu blankietu treścią weksla.

Weksel in blanco powinien być nie tylko podpisany w celu zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, ale musi być on uzupełniony o niezbędne rekwizyty wekslowe co najmniej w momencie złożenia do protestu, albo w chwili dochodzenia praw z weksla.

Podkreślić należy, że zgodnie z uchwałą SN 29 czerwca 1995 r. III CZP 66/95 (publ. OSNC 1995/12/168), treść zobowiązania wekslowego ustala się na podstawie tekstu weksla. Kto zatem dochodzi zapłaty jako wierzyciel wekslowy musi tylko przedłożyć dokument weksla, na który się powołuje, i wykazać swą tożsamość z osobą remitenta. Zatem podmiot uprawniony z weksla powinien (np. do pozwu w sprawie o zapłatę) dołączyć weksel spełniający wszystkie wymagania prawa wekslowego.

Zarówno w literaturze, jak i w orzecznictwie w zakresie wzajemnych relacji pomiędzy roszczeniem ze stosunku podstawowego a roszczeniem z weksla in blanco dominuje pogląd, że zobowiązanie wekslowe ma zasadniczo być samodzielny. Daje temu wyraz między innymi art. 7 prawa wekslowego.

Wobec tego, czym innym jest przedawnienie roszczenia ze stosunku podstawowego, a czym innym przedawnienie wekslowe. Obie instytucje różnią się istotnie między innymi, co do początku biegu przedawnienia.

Termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, zgodnie z regułą art. 120 k.c., rozpoczyna bieg od dnia, w którym świadczenie ze stosunku podstawowego stało się wymagalne.

Początek biegu terminu przedawnienia roszczenia z weksla własnego skierowanego przeciwko wystawcy weksla własnego, zgodnie z art. 70 w związku z art. 103 i 104 prawa wekslowego, liczy się od dnia płatności weksla (tak: wyrok SN z dnia 29 kwietnia 1937 r., C II 3198/96, publ. PPH 1937/1657; z dnia 5 lutego 1980 r., IV PR 376/79, publ. OSNP 1980/9/173; z dnia 24 maja 2005 r., V CK 652/04, niepubl.).

Tę samą zasadę stosuje się do weksli in blanco (por. między innymi wyrok SN z dnia 11 marca 1938 r., C II 2385 /37, publ. OSP 1938, poz. 539; z dnia 25 lutego 1938 r., C II 2245/37, publ. OSP 1938, poz. 536; z dnia 21 maja 1981 r. IV PRN 6/81, publ. OSNC 1981/11/225; z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 434/01, niepubl.; wyrok z dnia 19 grudnia 2007 r., V CSK 323/07, publ. LEX nr 361457).

Przedawnienie praw z weksla in blanco nie rozpoczyna biegu do czasu jego wypełnienia.

Przedawnienie roszczenia z weksla wręczonego bez wypełnienia daty płatności i bez zastrzeżeń, co do tej daty, rozpoczyna się z dniem płatności wpisanym na wekslu przez wierzyciela wekslowego (tak SN w wyroku z dnia 25 lutego 1938 r. , SN w wyroku z dnia 19 grudnia 2007 r., V CSK 323/07, publ. LEX nr 361457).

Weksel in blanco powinien być wypełniony zgodnie z porozumieniem zawartym między osobą podpisaną na wekslu a pierwszym jego nabywcą.

Mimo to dłużnicy wekslowi wskutek uzupełnienia weksla stają się zobowiązani w zakresie wynikającym z weksla, nie zaś z porozumienia wekslowego (tak: wyrok SN z 24 października 2000 r., V CKN 136/2000, publ. OSP 2002, nr 3, poz. 38; wyrok SN z dnia 9 grudnia 2004 r., II CK 170/2004, publ. Lexis.pl nr 405125; wyrok SN z dnia 1 grudnia 2010 roku , I CSK 181/2010, publ. Lexis.pl nr 2811285).

Wypełnienie weksla jest zaś zgodne z porozumieniem, jeśli dokona go osoba uprawniona i jeżeli treść weksla odpowiada umowie zawartej między podpisanym na wekslu z osobą, której weksel wręczono.

Dowodem zawarcia porozumienia wekslowego jest zazwyczaj tzw. deklaracja wekslowa. Deklaracja wekslowa nie jest jednak warunkiem ważności weksla in blanco. Deklaracji wekslowej nie należy utożsamiać z porozumieniem wekslowym, jest ona dokumentem stwierdzającym zawarcie takiego porozumienia i nie musi w całości oddawać jego treści. Deklaracja może mieć formę umowy, ale w praktyce wekslowej ma zwykle charakter jednostronny, a często poza dłużnikiem wekslowym podpisują ją i inni dłużnicy wekslowi np. awaliści. Tak rozumiana deklaracja wekslowa nie jest obligatoryjna (tak: wyrok SN z 26 września 2013 r., II CSK 719/2012, publ. Lexis.pl nr 8055032). Ma ona jednak istotne znaczenie dowodowe (tak: wyrok SN z 24 października 1962 r., 2 CR 976/61, publ. OSNCP 1964, nr 2, poz. 27). Deklaracja przesądza fakt udzielenia upoważnienia, wyłączając ewentualną obronę dłużnika przez powołanie się na formalną wadliwość weksla wynikającą z braku upoważnienia do uzupełnienia jego koniecznych elementów. Ponadto rozstrzyga ewentualne wątpliwości co do sposobu uzupełnienia weksla.

W istocie więc uzyskanie deklaracji wekslowej jest korzystne z punktu widzenia wierzyciela wekslowego. Znajduje to wyraz w dominującej w obrocie formie deklaracji, stanowiącej oświadczenie wystawcy adresowane do remitenta. W takiej sytuacji oświadczenie woli wystawcy weksla składane jest w formie pisemnej, oświadczenie zaś osoby

przyjmującej weksel - przez przyjęcie deklaracji wekslowej (tak: wyrok SN z 4 lutego 2011 r., III CSK 196/2010, publ. Lexis.pl nr 2580229).

Sporządzenie deklaracji wekslowej i dołączenie jej do weksla in blanco ułatwia też sytuację dowodową w przypadku zarzutu nieprawidłowego wypełnienia weksla, ale także ułatwia realizację uprawnień z weksla.

Odbiorca weksla in blanco uzyskuje zatem z mocy porozumienia co do jego uzupełnienia uprawnienie do spowodowania powstania - przez swe, podejmowane we własnym imieniu działanie - zobowiązania wekslowego osoby, która złożyła podpis na wekslu in blanco. Działanie to ma charakter jednostronnej czynności prawnej.

Wynikająca z porozumienia osoby wręczającej weksel in blanco i jego odbiorcy ścisła więź pomiędzy zobowiązaniem wekslowym a zobowiązaniem, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, przejawia się w tym, że wierzyciel nie może z mocy weksla uzyskać w zasadzie więcej praw niż przysługuje mu w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, a spełnienie jednego z tych zobowiązań powoduje wygaśnięcie także drugiego (tak: wyrok SN z dnia 9 grudnia 2004 r. II CK 170/04, publ. LEX nr 146408; uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 7 stycznia 1967 r., mająca moc zasady prawnej, III CZP 19/66, publ. OSNCP 1968, nr 5, poz. 79, uchwała połączonych Izb Cywilnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, publ. OSNCP 1973, nr 5, poz. 72, pkt III. 1.c uzasadnienia, wyrok SN z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 48/97, publ. OSNC 1997, nr 9, poz. 124, wyrok SN z dnia 5 lutego 1998 r., III CKN 342/97, publ. OSNC 1998, nr 9, poz. 141, wyrok SN z dnia 21 października 1998 r., II CKN 10/98, publ. OSNC 1999, nr 5, poz. 93 i wyrok SN z dnia 18 listopada 1999 r., I CKN 215/98, publ. OSNC 2000, nr 7-8, poz. 128).

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, zredukowanie zakresu odpowiedzialności wekslowej wystawcy weksla in blanco do sumy wekslowej wynikającej z treści porozumienia wekslowego w wyniku podniesienia zarzutu z art. 10 prawa wekslowego nie powoduje zmiany ciężaru dowodu w ten sposób, że remitenta obciąża dowód wykazania zadłużenia wekslowego wystawcy (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2008 r. III CSK 193/07, publ. Pr.Bankowe 2008/5/17).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 października 2008 r. w sprawie V CSK 71/08 (publ. LEX nr 485921) zarówno art. 10, jak i art. 17 prawa wekslowego nie mają na celu podważania abstrakcyjnego charakteru zobowiązania wekslowego. Jego istotą jest brak konieczności wykazania przez wierzyciela wekslowego istnienia podstawy tego zobowiązania w stosunku cywilnoprawnym łączącym wystawcę i odbiorcę weksla (remitenta). Ich konstrukcja wpływa na rozkład ciężaru dowodu w procesie, w którym powód dochodzi należności z weksla. Przepisy te obciążają dłużnika wekslowego ciężarem udowodnienia okoliczności wymienionych w art. 10 i 17 prawa wekslowego, w celu zwolnienia się z zobowiązania wekslowego.

Jak trafnie zauważył Sąd Najwyższy (tak: w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 7 stycznia 1967 r. III CZP 19/66; publ. OSNC 1968/5/79; wyrok SN z dnia 25 listopada 2010 r., I CSK 387/10, publ. LEX nr 688660) w procesie wekslowym dowód przeciwny, a więc nieistnienia wierzytelności, zostaje przerzucony na dłużnika, a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla.

Wydanie wierzycielowi weksla stwarza domniemanie istnienia wierzytelności wekslowej w wysokości sumy wekslowej i przerzuca w ten sposób ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika, gdy tymczasem w braku weksla dowód istnienia i wysokości wierzytelności obciąża wierzyciela (tak: wyroku z dnia 24 listopada 2009 roku w sprawie V CSK 129/09 publ. LEX nr 688047)

Sąd orzekający w niniejszej sprawie poglądy te podziela.

W okolicznościach niniejszej sprawy zatem to pozwana obciążała ciężar dowodu wykazania zarzutów na jakie się powoływała.

W ocenie Sadu orzekającego w niniejszej sprawie pozwana okoliczność tę skutecznie wykazała(art. 6 k.c.).

Bezspornie weksel in blanco (k. 20) został wypełniony przez powoda, który wierzytelność wekslową nabył w dniu 01 grudnia 2014 r. na podstawie umowy przelewu zawartej z remitentem ((...) S.A.). Na wekslu oznaczono daty jego płatności na 10 października 2015 roku (k. 20).

Zgodnie z dyspozycją art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

W myśl art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Cel i funkcja instytucji przedawnienia w kodeksie cywilnym sprowadzają się do usunięcia stanu niepewności prawnej w sytuacji, gdy uprawniony przez bardzo długi czas nie wykonuje swoich praw podmiotowych i nie realizuje przysługujących mu roszczeń (tak: wyrok SN z dnia 12 lutego 1991 r. III CRN 500/90, publ. OSNC 1992, nr 7-8, poz. 137).

Zgodnie z art. 70 prawa wekslowego, roszczenia wekslowe przeciwko akceptantowi, wystawcy weksła własnego oraz ich poręczycielom przedawniają się z upływem lat trzech , licząc od dnia płatności weksła. Zatem bieg terminu przedawnienia wekslowego w niniejszym przypadku rozpoczął bieg od dnia 10 października 2015 r., bo ta data została wskazana jako termin płatności weksła.

Przerwanie i zawieszenie biegu przedawnienia wszelkich roszczeń wekslowych wywołują zdarzenia określone w prawie powszechnym (art. 71 prawa wekslowego), tj. w przepisach art. 121 i 123 k.c.

W niniejszej sprawie powód nie wykazał – o czym niżej będzie mowa - aby w jego przypadku doszło do przerwania albo zawieszenia biegu terminu przedawnienia roszczenia wekslowego przed upływem terminu przedawnienia.

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym apelację podziela przy tym pogląd, iż dla odpowiedzialności wekslowej osoby, która złożyła podpis na wekslu, decydujące jest wypełnienie weksła in blanco przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podstawowego, a nie wniesienie pozwu przed upływem tego terminu.

Jeżeli powództwo oparte zostanie wyłącznie na zobowiązaniu wekslowym (a tak jest w niniejszej sprawie), to nie ma znaczenia wniesienie pozwu po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, bowiem nie ten stosunek jest podstawą roszczenia, a stosunek wekslowy, który przedawnia się według swoistych zasad przewidzianych w art. 70 ustawy z 1936 r. prawo wekslowe.

W takiej sytuacji zarzut przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego może być skutecznie podniesiony w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 prawa wekslowego, jeżeli remitent wypełnił weksel już po upływie terminu przedawnienia roszczenia podstawowego (tak: wyrok SA w Łodzi z dnia 25 września 2013 r. I ACa 445/13 publ. LEX 1381443; wyrok SN z dnia 19 listopada 2004 r. V CK 228/04, publ. OSP 2005/11/130; wyrok SN z dnia 24 listopada 2005 r. IV CK 236/05 publ. LEX 194235; wyrok SN z dnia 15 lutego 2006 r. IV CSK 15/05 publ. LEX 179731; wyrok SN z dnia 14 lipca 2006 r. II CSK 75/06 publ. LEX 291045; wyrok SN z dnia 14 lutego 2008 r. II CSK 522/07 publ. LEX 496389).

Sąd Okręgowy podziela także pogląd, że w razie wypełnienia weksła niezgodnie z zawartym porozumieniem osoba, która wręczyła weksel in blanco odpowiada wekslowo w takich granicach, w jakich odpowiadałby w razie prawidłowego wypełnienia weksła, a w wyniku wypełnienia weksła in blanco częściowo niezgodnie z porozumieniem na niekorzyść osoby na nim podpisanej, osoba ta może stać się zobowiązana wekslowo w granicach, w których tekst weksła odpowiada porozumieniu (por.m.in. wyrok SN z 26 stycznia 2001 r., II CKN 25/00, OSNC 2001, nr 7-8, poz. 117 oraz wyrok SN z 9 grudnia 2004 r., II CK 170/04, LEX nr 146408).

W wyroku z dnia 1 grudnia 2010 r., sygn. I CSK 181/10 (publ. LEX nr 818 560) Sąd Najwyższy podkreślił, że w sytuacji dochodzenia roszczenia wyłącznie na podstawie weksla, należy odróżnić zarzut przedawnienia roszczenia wekslowego, mający źródło w art. 70 prawa wekslowego i zaliczany do tzw. zarzutów obiektywnych, od zarzutu przedawnienia roszczenia ze stosunku będącego podstawą wystawienia weksla, zaliczany w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego do tzw. zarzutów subiektywnych, mieszczących się w zarzucie wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z deklaracją wekslową. Obie instytucje różnią się istotnie, w szczególności co do początku biegu terminu przedawnienia, o czym była mowa wyżej.

Skoro kwestia przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego w odniesieniu do weksli in blanco, łączona jest w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego z upoważnieniem do wypełnienia weksla, to należy rozważyć czy weksel in blanco wystawiony przez pozwaną a stanowiący wyłączną podstawę roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową i to nie tylko co do kwestii przedawnienia roszczenia ale także w pozostałym zakresie.

Podzielić należy stanowisko wyrażone w wyrokach z dnia 19 listopada 2004 r, V CK 228/04 (publ. OSP 2005/11/130), z dnia 24 listopada 2005 r. IV CK 236/05, z dnia 15 lutego 2006 r. IV CSK 15/05, z dnia 14 lipca 2006 r. II CSK 75/06 i z dnia 14 lutego 2008 r. II CSK 522/07 (nie publ.), że w świetle art. 10 prawa wekslowego weksel in blanco może być wypełniony jedynie zgodnie z upoważnieniem osoby na nim podpisanej, a wykładnia tego upoważnienia (deklaracji wekslowej) odbywa się na zasadach ogólnych art. 65 k.c., które, ze względu na ścisłą więź istniejącą pomiędzy zobowiązaniem wekslowym, a zobowiązaniem zabezpieczonym wekslem in blanco, prowadzą do wniosku, iż treścią upoważnienia objęte jest jedynie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu. Wypełnienie weksla po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego jest zatem wypełnieniem weksla niezgodnie z deklaracją wekslową i osoba podpisana na wekslu może podnieść taki zarzut w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 prawa wekslowego wskazując, że z tego względu jej zobowiązanie wekslowe nie powstało.

Zagadnienie skutków uzupełnienia weksla in blanco wręczonego celem zabezpieczenia roszczenia, dokonanego przed lub po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego było przedmiotem licznych wypowiedzi doktryny i judykatury (tak: wyrok SN z dnia 24 listopada 2005 r., IV CSK 236/05, publ. Glosa z 2006 r., nr 4, poz. 24; wyrok SN z dnia 3 listopada 2010 r., V CSK 142/10, publ. OSNC - ZD z 2011 r., nr 4, poz. 73, wyrok SN z dnia 15 lutego 2006 r., IV CSK 15/05, wyrok SN z dnia 14 lutego 2008 r., II CSK 522/07, wyrok SN z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 616/09, wyrok SN z dnia 1 grudnia 2010 r., I CSK 181/10, wyrok SN z dnia 4 października 2012 r., I CSK 90/12, wyrok SN z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CSK 199/12 - nie publ.).

Dominujące jest stanowisko – jak już wskazano - że treścią upoważnienia do wypełnienia weksla objęte jest jedynie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu.

Wypełnienie weksla po upływie tego terminu jest wypełnieniem niezgodnym z deklaracją wekslową i wystawca weksla może podnieść taki zarzut w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 prawa wekslowego wskazując, że z tego względu jego zobowiązanie wekslowe nie powstało (tak: wyrok SN z dnia 16 grudnia 2015 r. IV CSK 131/15; wyrok SN z 15 lutego 2006 r., IV CSK 15/05, z wyrok SN 14 lipca 2006 r., II CSK 75/06).

W okolicznościach niniejszej sprawy należy wskazać, że weksel in blanco został wręczony przez pozwaną Bankowi (...) S.A. dla zabezpieczenia stosunku podstawowego, tj. zobowiązania z umowy kredytu z dnia 18 listopada 2009 r. (k. 75-76). Wierzytelność ze stosunku podstawowego została przelana powodowi w dniu 01 października 2014 r. (k. 11).

Na dzień złożenia pozwu, tj. 14 kwietnia 2016 r. zobowiązanie ze stosunku podstawowego było już przedawnione

Ocenę prawną Sądu Rejonowego w tym zakresie Sąd Okręgowy rozpoznający apelację w pełni podziela.

Nawet jeśli nie można by było obecnie ustalić kiedy doszło do wypowiedzenia pozwanej przez Bank (...). SA. umowy kredytu z dnia 18 listopada 2009 r. to zobowiązanie pozwanej względem banku (...) S.A. ze stosunku podstawowego

było wymagalne najpóźniej w dacie wystawienia (...), czyli z dniem 16 sierpnia 2012 (k. 34). Trzyletni termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego upływał najpóźniej z dniem 16 sierpnia 2015 r. Na marginesie wskazać trzeba, że w treści (...) bank i tak liczy odsetki od 19 września 2011 r. (k. 34) podając, że jest to dzień po upływie wypowiedzenia.

Przelew wierzytelności ze stosunku podstawowego miał miejsce 1 października 2014 r. (k.11).

Stąd powód miał dostatecznie długi czas, aby przed upływem terminu przedawnienia ze stosunku podstawowego wypełnić weksel i przedstawić go pozwanej do wykupu.

Z weksla wynika, że termin płatności to 10 października 2015 r (k. 20), czyli bezspornie weksel wypełniono już po upływie terminu przedawnienia ze stosunku podstawowego.

Kwestia przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego w odniesieniu do weksli in blanco – jak wyżej podano - łączona jest w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego z upoważnieniem do wypełnienia weksla. Odmienne stanowisko prowadziłoby bowiem do nieusprawiedliwionej dodatkowej ochrony roszczeń przedawnionych i praktycznie nieograniczonej w czasie odpowiedzialności dłużnika wekslowego. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2008 r., sygn. II CSK 522/07, publ. LEX nr 496389).

Dlatego zarzut pozwanej wypełnienia weksla po upływie terminu przedawnienia zabezpieczonego nim roszczenia ze stosunku podstawowego jest zarzutem wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem.

W orzecznictwie dominuje pogląd, że nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia w oparciu o przepis art. 5 k.c. jest dopuszczalne (tak: wyrok SN z dnia 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05, publ. LEX nr 179977). Przepis ten przewiduje, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Powołanie się na art. 5 k.c. w związku z zarzutem przedawnienia może mieć miejsce jednak tylko w wypadkach wyjątkowych (tak: wyrok SN z dnia 27 listopada 2013 r. V CSK 516/12, publ. LEX nr 1422124; wyrok SN z dnia 7 listopada 2003 r. V CK 399/02, publ. LEX nr 175965), a przy cenie możliwości zastosowania tego przepisu należy mieć na uwadze wszystkie okoliczności sprawy występujące tak po stronie wierzyciela, jak i dłużnika (tak: wyrok SA w Krakowie z 27 maja 2014 r. I ACa 353/14, publ. LEX 1630579).

Sąd zatem zupełnie wyjątkowo może zatem nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia - jeśli jego podniesienie przez dłużnika jest nadużyciem prawa.

Nie jest przy tym co do zasady wykluczone uznanie zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa także wtedy, gdy przyczyny opóźnienia w dochodzeniu roszczenia leżą również, a nawet wyłącznie, po stronie uprawnionego (tak: uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z dnia 17 lutego 2006 r., III CZP 84/05, publ. OSNC 2006/ 7-8/114 oraz wyrok SN z dnia 20 maja 2009 r., publ. OSNC-ZD 2009/D/109). W takich przypadkach za uznaniem zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa mogą przemawiać inne okoliczności sprawy, np. charakter uszczerbku leżącego u podstaw przedawnionego roszczenia lub szczególna sytuacja uprawnionego, zwłaszcza w zestawieniu z sytuacją zobowiązanego, czy wreszcie sama postawa zobowiązanego (tak: wyrok SN z dnia 25 lutego 2010 r. V CSK 242/09, publ. OSNC 2010/11/147).

W ocenie Sądu Okręgowego rozpoznającego niniejszą apelację brak jest jednak podstaw do przyjęcia, iż pozwana podnosząc zarzut przedawnienia nadużyła prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c.

Powód miał bowiem wystarczająco długi czas od 01 grudnia 2014 r. (przelew wierzytelności wekslowej) do dnia przedawnienia zobowiązania ze stosunku podstawowego (najpóźniej 16 sierpnia 2015), aby dochodzić zapłaty weksla lub przynajmniej wypełnić weksel przed upływem 3 letniego terminu przedawnienia ze stosunku podstawowego.

Dodać trzeba, że powód jest profesjonalistą, zajmuje się zawodowo skupowaniem wierzytelności i posiada stałą obsługę prawną.

Na podstawie art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Powód zatem musi liczyć się z tym, iż podstawowym skutkiem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Na mocy umowy przelewu przechodzi więc na cesjonariusza ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi wraz z wszelkimi prawami ubocznymi, które są związane z wierzytelnością główną (tak: wyrok SN z dnia 30 października 2002 r., sygn. akt V CKN 1542/00, publ. LEX nr 1163594). Natomiast dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Sam zaś stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie. Zmienia się jedynie osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela, czyli osoba uprawniona do żądania spełnienia świadczenia (tak: wyrok SN z dnia 5 września 2001 r., sygn. akt I CKN 379/00, publ. LEX nr 52661).

W oparciu o przepisy ustawy prawo bankowe (...) S.A. posiadał prawo do zawarcia z funduszem inwestycyjnym umowy przelewu wierzytelności. W samej treści umowy kredytu także zostało zastrzeżone prawo Banku do dokonania cesji wierzytelności (§ 15 ust. 3 umowy kredytu k. 40). Pozwana została poinformowana o cesji przez cesjonariusza w dniu 20 października 2014 roku (k. 163/2).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany został pogląd, iż nabywca wierzytelności niebędący bankiem w wyniku umowy przelewu wierzytelności powinien uzyskać sądowy tytuł egzekucyjny, a następnie klauzulę wykonalności, gdyż nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności niebędącemu bankiem nie jest dopuszczalne (tak: uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, publ. OSNC 2005, nr 6, poz. 98).

Sąd Okręgowy pogląd ten podziela.

Tak więc w okolicznościach niniejszej sprawy z racji następstwa prawnego, o którym mowa, prawo stwierdzone w tytule egzekucyjnym na rzecz dotychczasowego wierzyciela (banku) wygasło wskutek przejścia na powoda (który nie jest bankiem), a tym samym wygasło uprawnienie do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez pierwotny podmiot (k. 37).

Oznacza to, że prawidłowo strona powodowa jako cesjonariusz wystąpiła z powództwem przeciwko pozwanej celem uzyskania tytułu egzekucyjnego.

W myśl art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Powołany przepis nie określa przesłanek, jakim powinna odpowiadać czynność, aby mogła skutecznie przerwać bieg terminu przedawnienia, nie ulega jednak wątpliwości, że chodzi o czynność przedsięwziętą bezpośrednio przez strony stosunku prawnego, leżącego u podstaw przedawniającego się roszczenia. Do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności; niezbędna jest identyczność osób, na rzecz których lub przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdalna do przerwania przedawnienia, została dokonana.

Czynnością przerywającą bieg przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia jest wniosek wierzyciela (banku) o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (tak: uchwała SN z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, publ. OSNC z 2005/4/58; wyrok SN 23 listopada 2011 r., IV CSK 156/11, publ. OSNC - ZD z 2013/1/ 7, wyrok SN z dnia 12 stycznia 2012 r. II CSK 203/11, publ. OSP z 2014/6/60; wyrok SN z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK

276/04, nie publ. ; wyrok SN z dnia 22 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, nie publ.; wyrok SN z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 614/09, nie publ.; wyrok SN z dnia 4 października 2012 r., I CSK 90/12, nie publ.).

Czynnością taką jest też niewątpliwie wniosek o wszczęcie egzekucji, jest to bowiem czynność zmierzająca bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym tylko wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela, wskazanego w tytule egzekucyjnym i na którego rzecz temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności (tak: wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 r. II CSK 196/14, publ. LEX nr 1622306).

Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 k.p.c.) a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 k.p.c. albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia (tak: uchwała SN z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, publ. OSNC z 2015/12/137; wyrok SN z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, publ. OSP z 2004/11/141; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2007 roku V CSK 386/07, nie publ.; wyrok SN z dnia 14 kwietnia 2011 r. IV CSK 439/11, niepubl.; wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 r. II CSK 196/14, nie publ.).

Dodać trzeba, iż również skuteczne wniesienie pozwu jest czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia i dlatego, zgodnie z powołanym przepisem, przerywa bieg przedawnienia.

Przerwanie przedawnienia następuje jednak, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione. Tak więc z istoty tej instytucji wynika, że przerwanie następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela; dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności (tak: wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 r. II CSK 196/14, publ. LEX nr 1622306).

W wyroku z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie do sygn. akt III CZP 29/16 (publ. LEX 2067028) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.).

Sąd Okręgowy także ten podgląd w pełni podziela.

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (tak: uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r. III CZP 9/04, publ. OSNC z 2005/6/98; uchwała SN z dnia 22 lutego 2006 r. III CZP 129/05, publ. OSNC z 2007/1/4; uchwała SN z dnia 19 lutego 2015 r. III CZP 103/14 nie publ.).

Pogląd zawarty w wymienionym wyroku z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie do sygn. akt III CZP 29/16 znalazł potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2017 r., sygn. akt III CZP 17/17, w której Sąd Najwyższy wprost wskazał, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem

Strona powodowa (fundusz sekurytyzacyjny) nie będąca bankiem nie może zatem powołać się na bankowy tytuł egzekucyjny, a w wyniku przejścia uprawnień nie może uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c.. Jedyną dopuszczalną drogą jest dla strony powodowej ustalenie istnienia roszczenia w drodze procesu sądowego, po to aby uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza to, że uzyskanie przez (...) Bank S.A. klauzuli wykonalności na (...) nr (...) z dnia 16 sierpnia 2012 roku (k. 35) postanowieniem z dnia 12 października 2012 roku w sprawie I Co 1108 (k. 35) Sądu Rejonowego w Gorlicach czy nawet wszczęcie egzekucji (k. 37) wywołuje skutek przerwy tylko w stosunku

do banku, gdyż pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności.

Nie wywołuje tego skutku w stosunku do powoda - (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W..

Powód jako nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabył wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wszedł w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo.

Reasumując Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym apelację podzielił stanowisko Sądu I instancji, że powód nie może obecnie się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania klauzulowego czy egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem.

Ostatecznie w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zważył, że licząc od daty wymagalności roszczenia ze stosunku podstawowego, tj. od dnia 19 września 2011 r. (k. 164) a najpóźniej od dnia 16 sierpnia 2012 r. (wystawienie (...) k. 34) trzyletni termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego upłynął odpowiednio z dniem 19 września 2014 r. i 16 sierpnia 2015 r.

Ostatecznie na dzień złożenia pozwu w niniejszej sprawie (14 kwietnia 2016 roku) roszczenie strony powodowej ze stosunku podstawowego było już zatem przedawnione, a weksel wypełniono (1 października 2015 r.) bezsprzecznie po upływie terminu przedawnienia ze stosunku podstawowego.

Okoliczność ta prowadziła do słusznego wniosku Sądu Rejonowego, że zobowiązanie wekslowe pozwanej względem powoda nie powstało.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda jako niezasadną orzekając jak w pkt. 1 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w pkt. 2 na podstawie art. 98 k.p.c., mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną od pozwanego na rzecz powódki kwotę składa się wynagrodzenie pełnomocnika.

Wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła 38 668,30 zł (k. 108).

Na koszty postępowania złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalone na podstawie § 2 pkt. 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 265) w kwocie 1800 zł (50 % z 3 600 zł).

(...)

(...)